

Qurucusu:
Adil Minbaşiyev

İctimai-siyasi, hüquq qəzeti

Qəzet 1990-ci ilin
iyulundan çıxır

№ 48 (6091) 13 dekabr 2024-cü il

Qiyməti 40 qəpik

SEÇİLMİŞ

Bax:səh-3

"Zəngəzur dəhlizi əvəzolunmaz laiihələrdən biridir"

"Zəngəzur dəhlizi bizim
fürsətən əvəzolunmaz laiihə
lərdən biridir". Adalet.az
xəber verir ki, bunu Türkiyə
və Nəqliyyat və İnfrastruktur
Naziri Abdulkadir
Uraloğlu deyib.

"Bu dəhlizin həyata keçirilməsi Azərbaycan, türk dövlətləri və Uzaq Şərqlə birbaşa
əlaqəni təmin edəcək", - o qeyd edib.

Suriyada Əsədin məşhur generalı əsir götürüldü

Suriya silahlıları Əsəd
ordusunun briqada generalı,
məşhur "Pələng Qüvvələri"
nin (Əl-Nimir Briqadası)
komandiri Suhel əl-Həsəni əsir götürüb. Adalet.az
xəber verir ki, Əl-Həsən Rusiya Müdafiə Nazirliyinin rəhbərliyi
və Bəşər Əsədin özü tərəfindən dəfələrlə mükafatlandırılıb.

PKK-nin SILAH ANBARLARI MƏHV EDİLDİ

Suriyada Əsəd rejiminin Fatihəsi oxunandan sonra PKK-YPG terror təşkilatı
itdən düşmüş Əsədin xeyli tankını, döyüş texnikasını və hətta rakətlər
saxladığı silah-sursat anbarlarını əla keçirmişdi.

Qardaş ölkənin Milli İstihbarat Təşkilatı PKK-YPG terrorçularının əla keçirdiyi
tankları, döyüş texnikalarını və silah-sursat anbarlarını dekabrın 10-da tamamilə
məhv edib.

Mərkəzi Bank bu şirkətin lisenziyasını ləğv etdi

Azərbaycan Mərkəzi
Bankı investisiya şirkətinin
lisenziyasını ləğv edib.

Bu barədə Adalet.az-a
AMB-dən bildirilib.

Qeyd edilib ki, AMB-nin
idare Heyetinin 12 dekabr
2024-cü il tarixli Qərarı ilə
fealiyyətində yol verdiyi
pozuntuların aradan qaldırılmasına dair Mərkəzi
Bankın icrası mecburi göstərişlərinə əməl edilməməsinə
göre "Qiymətli kağızlar bazarı haqqında" Azərbaycan Respublikası
Qanununun 70.1.6-ci maddəsinə uyğun olaraq "Plato
Capital and Co. Investisiya Şirkəti" Açıq Səhmdar Cəmiyyətinin lisenziyası ləğv
edilib.

Erdoğan: "Türkiyə bəşəriyyət
tarixini yenidən yazır"

Türkiyə dünya işlərinin
axarını dayışan
sülhsevər və aktiv siyasetləri
ilə tarixi formalasdır, həm öz tarixini,
həm də bəşəriyyət tarixini yenidən
yazır.

Adalet.az xəber verir ki, bunu Türkiye Prezidenti Recep Tayyib Erdoğan Nazirlər Kabinetinin iclasından sonra xalqa müraciətində deyib.

"Bu gün dünənkindən daha güclük, sabah çox daha
yaxşı yerlərdə olacaq. Milletimizi dayaz sularda həbs etmek isteyənlərə rəğmən ümidi bizimizi artırmağa davam edəcəyik", - Erdoğan söyləyib.

**Ermənilər də müşahidəçilərin
Azərbaycanla sərhəddə nə etdiyini bilmir**

13-14 nəfərdən ibarət Avropa İttifaqının müşahidə missiyasının üzvləri daimi olaraq Cermukda yerləşdirilib.

Adalet.az xəber verir ki, bu barədə "Hraparak" nəşri yazıb.

Məlumatə görə, müşahidəçilər ancaq orada yaşayırlar:
"Kənardan artıq qonaq qəbul etmirlər. Cermuk sakinləri bildiriblər ki, müşahidəçilər demek olar ki, hər gün bölgəni gezişlər, sərhədə gedirlər, sərhəddən bir neçə kilometr aralıda vəziyyətə nəzəret edirlər. Müşahidəçi missiyanın onlarla demek olar ki, əlaqəsi yoxdur. Onlar heç bir məlumat teləb etmirlər, ötürmürlər və onların fəaliyyətinin nə olduğunu heç kim bilmir".

Aqil Abbas

aqilabbas@rambler.ru

HEYDƏR ƏLİYEV

XANKƏNDİNİ NECƏ

AZƏRBAYCANLAŞDIRDI?

Əvvələ, onu bildirmək istəyirəm ki, Xankəndi necə erməniləşmişdi? Xankəndi və Xanbağı
Qarabağ xanlarının qışlığı id. Xanbağı xanın iqamətgahı, Xankəndi isə nökrə-naibinin, əsgərlərinin,
at qəşovlayanlarının, sənətkarlarının, bazarçularının yaşadığı yer idi.

Elə ki İbrahim xan məcburən Rusiya ilə müqavilə bağladı və Xankəndində mayor Lisaneviçin
komandanlığı ilə Rusiya hərbi qarnizonu yaradı. Və bu qarnizonda yerləşən əsgərlər və əsgər
ailələrinə qulluq eləyinə lazımlı idi - çəkməçisi, pınaçisi, at qəşovlayanı, donuz saxlayanı, aspar-
azı, dorzı və sair, at ilxısı, köpək sürüsü. Və təbii ki, heç bir azərbaycanlı bu işləri görməyə razı
olmurdı. Və Azərbaycanda təhkimçilik də yox idi ki, Xan kimlərisə bu işlərə vadar edəydi.
Ona görə də ətraf sığnaqlarda yaşayan ermənilər həmişə olduğu kimi, yənə də nökrəcliyi öz
üzərlərinə götürürdilər və Xankəndinə axışmağa başladılar. Və beləliklə, şəhər erməniləşməyə
başladı. Sonra İrandan köçürüldən ermənilər də Rusiya vasitəsilə məcburi şəkildə bu şəhərdə
yerləşdirildilər.

Bax:səh-2

GÜNLÜK LƏTİFƏSİ

Faiq Qismətoğlu
Vəli Xramçaylıya:

- Şair sən bir peşəkar kimi de görürüm, bir butulka araq iki

nəfərə nətərdi?

Vəli:

- Qaşa vallah o
birisi elə sənin kimi
araq içmirsə, elə...

Prezident və Birinci xanım Fəxri xiyabanda

Müasir müstəqil Azərbaycan dövlətinin memarı və qurucusu, dünyasöhrətli siyasi xadim, xalqımızın Ümummilli Lideri Heydər Əliyevin vəfatından 21 il ötür.

Dekabrın 12-də Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev və Birinci xanım Mehriban Əliyeva Fəxri xiyabana gələrək xalqımızın Ümummilli Lideri Heydər Əliyevin məzarını ziyarət ediblər.

Prezident İlham Əliyev Ulu Öndərin məzari öününe əklil qoydu.

Azərbaycan Respublikasının Dövlət Himni səsləndirildi.

Dövlətimizin başçısı İlham Əliyev və Birinci xanım Mehriban Əliyeva Ulu Öndərin ömrə-gün yoldaşı, görkəmlü oftmələq-alim, akademik Zərifə xanım Əliyevanın da xatiresi ehtiramla andılar, məzarı üzərinə gül dəstələri qoydular.

Tanmış dövlət xadimi Əziz Əliyevin və professor Tamerlan Əliyevin də xatirələri yad edildi, məzarları üstüne gül dəstələri düzüldü.

Prezident İlham Əliyev Azəri, Çıraq və Günsəli yataqları ilə bağlı qanunu imzaladı

Prezident İlham Əliyev "Xəzər dənizinin Azərbaycan sektorunda Azəri, Çıraq yataqlarının ve Günsəli yatağının dərinlikdə yerləşən hissəsinin birgə işlənməsi və neft hasilatının pay bölgüsü haqqında 14 sentyabr 2017-ci il tarixli Sazişə İkinci Qoşma"nın qəbul və təsdiq ediləsi, həyata keçirilməsinə icazə verilməsi barədə qanunu imzalayıb.

Sənədə əsasən, 2024-cü il avqustun 1-də Bakı şəhərində Azərbaycan Respublikasının Dövlət Neft Şirkəti ilə Azərbaycan (AÇG) Limited, BP Eksplorəşen (Kaspian Si) Limited, Ekinor Abşeron AS, Ekson Azərbaycan Limited, İnpeks Sausvest Kaspian Si, Ltd., İtoçu Oyl Eksplorəşen (Azərbaycan) İnk., MOL Azərbaycan, Ltd.,ONGC Vides Limited, Türkiye Petrolleri A.O. arasında imzalanmış "Xəzər dənizinin Azərbaycan sektorunda Azəri, Çıraq yataqlarının ve Günsəli yatağının dərinlikdə yerləşən hissəsinin birgə işlənməsi və neft hasilatının pay bölgüsü haqqında 14 sentyabr 2017-ci il tarixli Sazişə İkinci Qoşma" (bundan sonra - İkinci Qoşma) qəbul və təsdiq edilir, onun həyata keçirilməsinə icazə verilir.

İkinci Qoşmanın əsas mətninə edilmiş iki (2) Əlavə Bölmə (bundan sonra - Əlavələr) qəbul və təsdiq edilir və onların həyata keçirilməsinə icazə verilir.

Bu Qanun qüvvəyə mindikdən sonra ikinci Qoşma və Əlavələr Qanun olurlar. İkinci Qoşmada konkret surətdə başqa hallar göstəriləməyib, ikinci Qoşma və Əlavələr ikinci Qoşmanın qüvvədə olduğu müddət ərzində ikinci Qoşma ya və Əlavələrə uyğun gəlməyən və ya zidd olan Azərbaycan Respublikasının hər hansı başqa mövcud və ya qəbul oluna biləcək qanunlarının, fərمانlarının, yaxud inzibati sərəncamlarının (və ya onların hissələrinin) müddəalarından üstün tutulur.

Bu Qanun qüvvəyə mindikdən sonra Podratçı tərəflərin (və ya onların hüquq varislərinin) ikinci Qoşma və Əlavələr üzrə əldə etdiyi hüquqlar və mənafelər Podratçı tərəflərin qabaqdan razılığı olmadan deyisdirilə, düzəldilə və ya azaldıla bilməz.

İkinci Qoşmadan irəli gələn hüquq və öhdəliklərin yerinə yetirilməsi üçün Podratçı tərəflərə bütün lazımı lisenziyalar, gömrük icazələri, vizalar, başqa səlahiyyətlər və sanksiyalar verilir.

İkinci Qoşmaya və ya Əlavələrə hər hansı əlavələr, düzəlişlər və dəyişikliklər yalnız bu Qanunun 1-ci maddəsində qeyd olunmuş Sazişin tərəflərinin yazılı razılığı ilə edilir.

XİN: Azərbaycan Suriyanın ərazi bütövlüyü və suverenliyini dəstəkləyir

Azərbaycan Suriyada baş verən prosesləri izləyir. Adilet.az xəbər verir ki, bu barədə Azərbaycan Xarici İşlər Nazirliyinin (XİN) Suriyada son vəziyyət barədə bəyanatında bildirilib.

Qeyd edilib ki, bu çərçivədə, eyni zamanda qardaş Türkiye ilə məsələhətləşmələr həyata keçirilir. "Suriyada Bəşər Əl-Əsəd rejiminin çökməsindən sonra ölkədə sülhün və sabitliyin bərpası olunması və vətəndaş qarşılamaşmasına son qoyulması mütəqə dərəcədə vacibdir. Azərbaycan Respublikası Suriyanın ərazi bütövlüyü və suverenliyinə destəyini bir daha ifadə edir və Suriya xalqının iradesine uyğun şəkildə, həbələ ölkədaxili siyasi dialoq vasitəsilə məsələlərin hellini tapacaqına umidvar olduğunu bildirir. Azərbaycan Respublikası qardaş Türkiye Respublikası və digər həmfikir tərəfdəşlərlə birlikdə Suriya xalqının üzəşdiyi humanitar problemlərin aradan qaldırılmasına töhfə verməye hazırlıdır. Eyni zamanda, Azərbaycan Respublikasının Suriyada səfirliliyinin mövcud olmamasına baxmayaraq, Suriyada Azərbaycan vətəndaşlarının sayının və yerinin müəyyən edilməsi istiqamətində iş aparılır. Azərbaycan Respublikası həmçinin 2020-ci ildən başlayaraq Suriya ərazisinə vəsitsələ həyata keçirilməkde olan vətəndaşlarımızın Suriya Ərəb Respublikasının ölkəmizə repatriasiyası işini davam etdirəcək.

Azərbaycan Respublikası Suriyada vəziyyət sabitləşəndən sonra Azərbaycanla Suriya arasında ikitəəflə münasiətlərin bərpası olunacağına, əməkdaşlığın qarşılıqlı dostluq və tərəfdaşlıq prinsipini əsasında inkişaf edəcəyinə umidvarıdır", - XİN-dən vurğulanıb.

Agil Abbas

HEYDƏR ƏLİYEV XANKƏNDİNİ NECƏ AZƏRBAYCANLAŞDIRDI?

Əvvələ, onu bildirmək istəyirəm ki, Xankəndi necə ermənilmişdi? Xankəndi və Xanbağı Qarabağ xanlarının qışlağı ididi. Xanbağı xanın iqamətgahı, Xankəndi isə nökər-naibinin, asgərlərinin, at qoşovlayanlarının, sənətkarlarının, bazarçılarının yaşadığı yer idi.

Elə ki İbrahim xan məcburən Rusiya ilə müqavilə bağladı və Xankəndində mayor Lisaneviçin komandanlığı ilə Rusiya hərbi qarnizonu yaradı. Və bu qarnizonda yerləşən əsgərlər və əsgər ailələrinə qulluq eləyənlər lazımlı idil - çəkməçisi, pişəçi, at qoşovlayanı, donuz, saxlayanı, aşpaçı, dərzisi və sair, at ilxisi, köpək sürüsü. Və təbii ki, heç bir azərbaycanlı bu işləri görməyə razı olmurdur. Və Azərbaycanda təhkimçilik də yox idi ki, Xan kimlərisə bu işlərə vadar edəydi. Ona görə də otrəf sığnaqlarda yaşayış ermənilər həmişə olduğularını, yenə də nökərçiliyi öz üzərlərinə götürdülər və Xankəndinə axışmağa başladılar. Və beləliklə, şəhər ermə-

niləşməyə başladı. Sonra İrandan köçürülən ermənilər də Rusiya vəsitsəsilə məcburi şəkildə bu şəhərdə yerləşdirildilər.

Şəhərdə azərbaycanlılar da yaşayırı, əsasən Xankəndinin yaşamalı sayılan Korkicahanda və bir də bazar-dükən azərbaycanlıların əlində idi.

Xankəndinin azərbaycanlılaşdırılması Ulu Öndər Heydər Əliyevin Azərbaycan KP MK-nin birinci katibi seçildikdən sonra başlandı. Heydər Əliyev birinci olaraq Xankəndində Pedaqoji Institut açıldı və bu institutda Azərbaycan bölməsi də yaradıldı. Qarabağdakı gənclər Bakıda deyil, ailələrinə və evlərinə əlçatan qədər yaxın olan Xankəndində oxumağı daha üstün tutdular. İnstituta ətraf rayonlarda çəltən yüzən çox müəllim göndərildi, təbii ki ailələri ilə bərabər. Prorektor, dekanlar azərbaycanlılar təzini olundular. Texniki işçilər də demək olar ki, azərbaycanlılardan ibarət idi.

Tələbələrin dalınca valideynlər demək olar ki, hər gün Xankəndində gedirdilər. Bəzilər öz övladlarını maşına apardı və dörs bitənədək gözləyirdi. Hələ qızların ardına gedən cayılları demirəm. Beləliklə, şəhərdə hərə gedirdin hamı azərbaycanca danışırı. Hələ erməni qızlarının dalınca gedən ağdamlıları, şüşətləri demirəm. Beləcə, şəhər getdikcə Azərbaycan şəhərinə əvvilərdi.

Yeri qalmışkən bir hadisə yadına düşdü. Georgov İsa bulağında azərbaycanlı yaxçı və şairlər Vajif poeziya günləndən sonra qonaqlıq verirdi. Xankəndinin İcrayıyə Komitəsinin erməni sədri şair Ənvər Əhmədə dedi ki, bir qohum var, bu il onu instituta götürərsiniz.

Ənvər Əhməd bir az qımısb çap-çap İspəkoma baxdı və dedi:

- Nişə götürürəm, götürərik, amma pulunu gərək bəri başdan verəsem.

Hamını gülmək tutdu. Yəni onu demək istəyirəm ki, ermənilər bu institutda at oynada bilmirdilər.

Bundan başqa, Heydər Əliyev Xankəndində bir neçə zəvod və fabrik açdı. Təbii ki, işçilərin qüvvəsi çatışmırı, yaxın Azərbaycan kəndlərindən bu zəvod və fabriklər işçiləri axını arındı. Hətta məcbur olub Xankəndinin Malibəyli istiqamətində fabrik və zəvodlarda çalışan azərbaycanlılar üçün mikrorayonlar tikildilər.

Xankəndinin əhalisi, ermənilərin şırtımda rəqəmərlərin çıxış, taxminən 40-45 min idil ki, onun da 10-15 min azərbaycanlılar idi.

Möhtərəm Prezidentimiz İlham Əliyev Xankəndində "Qarabağ Universiteti"nin yaradılması ilə bağlı çox vacib bir sərvəcam imzalayıb. Bu universitetdə 5-10 min gəncin təhsil alması şəhərin yenidən canlanması üçün vacib rol oynayacaq. Və şəhərə də böyük bir qayğılılıq əsasını qoyacaq. Burda yaşayacaq adamlarla bərabər taləbə və müəllimlər şəhərin havasını isidəcək, hərərətini artıracaq.

18-ci əsrda Rusiya burda hərbi qarnizon yaratmışdı, 21-ci əsrda Möhtərəm Prezidentimiz İlham Əliyev tələbə qarnizonu yaradır.

İndidən gələcəkdə həmin universitetdə işləyəcək müəllimlər və təhsil alacaq gənclərə uğurlar arzulayırıam.

Və sonda, Xankəndi Pedaqoji Institutunun vaxtilə tələbəsi olmuş polkovnik Hikmət Cəmiloğlu da gözaydınılışı verirəm.

Nicat Novruzoğlu

ƏDALƏT •

13 dekabr 2024-cü il

**Azərbaycanda bu fermerlərə
veriləcək əkin subsidiyasının
məbləği məlum olub**

intensiv ərik
ve şaftalı bağla-
rina görə subsi-
diya dəstəyi da-
vam etdirilir.

Kənd Təsər-
rufatı Nazirliyin-
dən verilən mə-
lumatda görə, 2024-cü ilin 1
sentyabr tarixindən 2025-ci il
mayın 31-dək Mərkəzi Aran,
Mil-Muğan, Şir-
van-Salyan və
Qarabağ iqtisadi
zonalarına daxil rayonlarda salınacaq intensiv ərik bağları
nın hər hektarına görə fermerlərə 4000 manat birləşlik əkin
subsidiyası ödəniləcək.

Qeyd olunub ki, subsidiyanın verilməsi fermerlərin həmin
bağlara görə çəkdiyi xərclərin bir hissəsinin dövlət tərifin-
dən qarşılanması məqsədi daşıyır.

Bildirilib ki, bu subsidiya ən azı 3 hektar sahədə salın-
mış, hər hektarda minimum 650 tıng əkilmiş, damcı suvar-
ma sistemi ilə təmin olunmuş şaftalı (nektarin) bağlarına şa-
mil edilir.

Qeyd edək ki, payızlıq əkinlərin bəyan müddəti 2024-cü
il, dekabrın 30-da başa çatır. Bu tarixədə əkin və torpaq
məlumatlarını, digər tamamlayıçı sənədləri (torpaq analizi-
nin nəticələri, aqrar siğorta müqaviləsi və s.) sisteme daxil
etməyen şəxslərin subsidiya ilə bağlı elektron ərizəsi forma-
laşmayıcaq və onlara subsidiya ödənişi heyata keçirilməye-
cək.

**Yeni il hədiyyə qutuları
alarkən nələrə diqqət
edilməlidir?**

**Uşaqlar üçün içerisinde müxtəlif şirniyyatlar olan Yeni il hədiyyə qutularını alan zamanı son derecə diqqətlili-
loqlaq lazımdır.**

Bu barədə Adalet.az-a Azərbaycan Qida Təhlükəsizliyi
Agentliyində bildirilib.

Məlumatda görə, ilk növbədə hədiyyə qutularını mağaza-
lardan, yarmarkalardan və digər rəsmi satış yerlərindən al-
maq məsləhət görülür:

"Həmçinin bilmək lazımdır ki, belə qutuların üzərində içə-
risindəki məhsulların deyil, həmin qutuların qablaşdırılma
tarixi yazılır. Ona görə də istehlakçı-
lıqlara hədiyyə qutuları alarkən içə-
risindəki qida məhsullarının ay-
dın və oxunaqlı
şəkilde etiketlə-
ni-b- etiketlənmə-
diyinə, istehsal
tarixinə, adına,
əmtəə nişanına,
xalis çəkisində, qı-

da dəyərliliyinə, eləcə də istehsalçı müəssisənin adına, ün-
vanına və digər məlumatlara diqqət yetirmek tövsiyə edilir.
Bununla yanaşı, Yeni il hədiyyə qutularını seçərkən onların
qablaşdırılmasının deformasiyasına, əzilmədiyinə,
korlanmadığına fikir vermək lazımdır. Eyni zamanda
yadda saxlamalıq ki, hədiyyə qutularının içərisinə xüsusi
saxlanma şəraiti tələb eden, müvafiq temperatur rejimine
diqqət yetirilmişdiyi təqdirdə xarab olma ehtimalı yüksək
olan yoqurtlar, kremlı qənnadı və kəsmik içlikli məmulatlar
yerləşdirilməməlidir".

Sadalananlarla yanaşı, hər bir istehlakçı ticarət yerlərin-
dən aldığı Yeni il hədiyyə qutularının içərisindəki məhsulların
təhlükəsizliyini təsdiqləyən sənədləri tələb edə bilər. Bə-
zi hallarda qutuların üzərində içərisindəki məhsullara dair
siyahı yerləşdirilir. Cənubi olmadığı təqdirdə, qutuların içəri-
sindəki məhsullarla tanış olmaq üçün saticiya müraciət et-
mək tövsiyə olunur. İstehlakçı məhsulu aldıqda, mütləq şə-
kildə saticidən kassa qəbzinə də tələb etməlidir.

Qeyd edək ki, məhsulların keyfiyyəti ilə yanaşı, onların
düzgün istehlakı da əsas şərtlərdəndir. Validəynlər məhsul-
ların uşaqlar terəfindən istehlak ediləcək miqdarına diqqət yel-
tirməlidirlər. Cənubi ən keyfiyyətli şokolad, konfet və marmelad-
ların belə həddindən artıq istehlakı uşaqlarda ditez, kari-
ries və müxtəlif problemlərə səbəb ola bilər.

Qeyd edilənlərlə yanaşı, vətəndaşlardan xahiş olunur ki,
Yeni il hədiyyə qutularındaki qida məhsullarının tərkibi, ya-
rarrılıq müddəti, saxlanma şəraiti və digər hallarla bağlı şübhələr
yaranacağı təqdirdə, bu barədə Azərbaycan Respublikası
Qida Təhlükəsizliyi Agentliyinin "1003-Çağrı Mərkəzi"nə məlumat
versinlər.

VAQİF YUSİFLİ
"SONUNCU GÜLLƏ"

irəliləyirdi..Qarşısını iri daş-
lar, qaya parçaları kesti".
Amma o gənc bu amansız
vuruşda qəctiyətini itmir.
Traktor və Tank döyüyü -əs-
lində, Ədalet uğrunda, Qey-
ret utrunda vuruş idи və Hafiz
Mirzə Qeyrətin yeni bir nü-
munəsini təqdim edir. "Kəş-
fiyyat alayının əsgərləri ax-
şamüstü gəlib çıxdılar.Sən-
gərde balaca oğlan usağından
savayı kimse yox idi. Əsgərlər
təccübə bir-birlə-
rinə, gah da bu uşağa baxır
və nəsə anlaşımaq çalışırdı-
lar. Mövqədə birçə nəfer əs-
ger və birçə silah olmadan o
qədər düşməni kim məhv et-
miş, qoşunun karşısını kə-
sib, yaxınlıqdakı kəndi kim
müdafia etmişdi? Olmaya
əlində xəncər tutmuş və qə-
zəbələ uzaqlara baxan bu ba-
laca oğlan?..Bəs kim və nə
ilə?"

Hafiz Mirzə Yusifli "Qeyrət" povesti təkçə müharibədən
deyil, həm də Qeyrət, Na-
mus, Vətən duyğusundan
söz açır. Moskvada yaşayan
bir azərbaycanlı gənc orada
alverlər məşğuldur. Amma
Azərbaycanda müharibə
gedir. Atası-anası, bacısı
həmin müharibədən kəndlə-
rinin birində yaşayırlar. Amma
onun Vətənə oğul borcunu
xatırladan bir ehvalat baş-
verir. Qoca bir rus kişi ona
nar satan bu gəncin daxilində
bir firtına yaradır. Onu qeyretsizlikle
ittiham edir. "Sanki qulağının dibində qəf-
lətən şar partladı. Bu nə söz-
lər idi eşidirdi! Elə bil onu
ildirim vurdur". Beləliklə, bu
azərbaycanlı gəncin düşüncələr
aləmi tamam dəyişir. "Bu,
məmkün deyildi! Buran-
uzaq Moskvadan onların
kəndi çox aydın görünürdü.
Dünyada yəqin ki, o kənd qə-
dər fusunkar gözəlli olan
ikinci kənd yox id... "Bəs
əgər onun kəndi, rayonu,
respublikası daha olma-
caqdısa, işğal edilecəkdisə,
bu ali təhsil, savad, bilik, pul,
hörmət kimə lazım idi?! Kim-
linə aile quracaqdı? Düş-
mənin namusunu ləkələyə-
cəyi qızlardan biri iləm? De-
meli, biqeyretliyindən öz
üstünə götürürdü!". Qeyrət
hissi onu doğulduğu rayona,
kəndə aparır. Amma "Bun ə
mənzərə id? Yox, o, yuxu
görmürdü. Maşından düşüb,
bu mənzərəyə heyvətdən
berəlmis gözlərə baxdı. Əli ya-
lin qadınlar, qocalar, uşaq-
lar cavanlar, ora-bura vur-
nuxan milişlər. Bunlar ta-
mam gerçək idi!" O, ürek ağı-
rısı ilə kəndə gelir, başalmış
kənddə bir uşaq görür, bu,
onun bacısı oğlu Azərdir.
İndi təsəvvür edin, uzun illər öz
doğma həyətindən, kəndindən
uzaq düşmüş bu gənc
hansı hissələr keçirə bilər?
Sanki hər şey yerindədir,
amma Çarpayıda ağır xə-
tətə yatan atasını görünce..
"Atasını torpaq təşşirən
sonra beli mezarın baş tərefi-
ne sandı". Deməli, bütün
xəyallar, xatirələr məhv oldu.
Qaldı o gənc və balaca Azər.

Müəllif təqdim etdiyi gən-
cin psixoloji durumunu təsvir
edəndən sonra "Nə etməli
id? Nə edə bilərdi?" sualını
səslendirir və bütün bu deh-
şətleri görendən sonra qə-
rəmanının düşündən hərə-
kətə keçidiyi izləyir. Və bu
da təbiidir. Ermenilər bu kən-
də yenidən hücuma keçirlər.
Və o gəncin damarlarında
Qeyrət qanı şahə qalxır.
Müəllif traktoria təkbaşına düş-
mən tankları üzərinə yerişir.
"Heç nə zərrəcən vicinə de-
yildi. Öz məşqsədine doğru

Azərbaycan Respublikasının dünya birliyinə integrasiyası, region ölkələri və digər dövlətlərlə, beynəlxalq təşkilatlarla əməkdaşlığının inkişaf etdirilməsi

Nö 47 (2421) 13 dekabr 2024-cü il

Azərbaycan Respublikasının
Medianın İnkışafı Agentliyi

Bu gün dünyanın mizan-tərəzisi itib. Yeni dünyada elə siyasi proseslər gedir ki, ağıla gelməyən hadisələr bir-birini əvəz edir. Xaxın Şərqi siyasi proseslər, Suriyadakı dövlət çevrilişi onu deməyə əsas verir ki, bir yerdə sabitlik və əmin-amanlıq olmayanda orda nə desən baş verə bilər. Sabitliyi və əmin-amanlığı isə birmənali olaraq dövlət yaradır. O dövlət ərazisində ictimai-asayışı qoruya bilmir-sə, sabitliyi təmin etməyi bacarmırsa, deməli, həmin ölkədə it yiyəsini, yiyəsi də itini tanımır.

Bir vaxtlar Azərbaycanda da Suriyadakı kimi xaos və

Heydər Əliyev hakimiyyətə dəvət edildi. Onsuz da Heydər Əliyev Naxçıvanda çox yüksək səviyyədə işləri tənzimləmiş, orda sabitlik yaratmış və əmin-amanlığın bərpasına nail olmuşdu. Elə məhz bu dəyərlərə görə də xalq istəyirdi ki, Heydər Əliyev hakimiyyətə gəlsin, ölkəni və xalqı bu böhrandan xilas etsin. Təbii ki, bu çətin durumda Ulu Öndər hakimiyyətə gəlməyi ilə qısa zaman kəsiyində ölkəmizdə sabitliyin və əmin-amanlığın yaradılmasına nail oldu. Üstəlik də dağlılaşmış ölkə iqtisadiyyatının yenidən qurulması və inkişafı üçün çox möhtəşəm beynəlxalq səviyyəli layihələrin hə-

AZƏRBAYCANIN DÜNYA İQTİSADIYYATINDA YERİ

özbaşınalıq baş alıb gedirdi. Mövcud hakimiyyət dövləti idarə edə bilmir, qanunların alılıyini yerinə yetirmir, eyni zamanda böyük iqtisadi-siyasi problemlər yaşanır. Bir tərəfdən də Azərbaycan əra-

yata keçirilməsinə nail oldu. Heç kimə sərr deyil ki, hər hansı ölkədə sabitlik və əmin-amanlıq olmasa böyük dövlətlər heç vaxt o ölkənin iqtisadiyyatına sərmayə yatırırmı. Dünyanın super dövlətləri

rin həyata keçirilməsi üçün yeni müqavilələr imzalandı. Bu müqavilənin imzalanması Ulu Öndər Heydər Əliyevin dünya siyasetində ən böyük uğuru idi. Çünkü o vaxta qədər dövlətin bütçəsində elə də vəsait qalmamış, keçmiş hakimiyyət həmin vəsaitləri sağa-sola xərcləmişdi.

Aydındır ki, bele mürəkkəb durumda beynəlxalq səviyyəli iqtisadi layihələrin həyata keçirilməsi və müqavilələrin bağlanması ölkəmizin yenidən dirçəlişi demək idi. Heç bir il keçmədi ki, BP ilə bağlanmış neft müqaviləsi öz müsbət nəticəsini verdi. Neftdən ölkənin bütçəsinə milyonlarla dollar vəsait daxil olundu. Bu vəsaitlər daxil olduqca digər sahələrdə də investisiya qoyuluşuna başlandı. Yenidən müqavilələrə imza atıldı və Azərbaycanda çox böyük qaz yataqları kəşf edildi. Əlbəttə, bunun kəşf edilməsi tarixi bir hadisə idi. Amma əsas məsələ o idi ki, həmin qaz yataqlarını yeni texnologiya əsasında işləsinlər və ordan yüksək məhsuldarlıq elə etsinlər. Mehə xarici şirkətlərin köməyi ilə Xəzərdəki milyardlarla dollar gelir gətirən qaz yataqlarında möhtəşəm işlər start verildi. O vaxtlar Koşbəxt Yusifzadə deyirdi ki, Xəzərdə çox zəngin qaz yataqlarımız var, amma buna Ulu Öndər Heydər

Əliyevdən başqa çoxları bir o qədər də inanmırı. Tarix göstərdi ki, dünya şöhrəti Azərbaycan mütəxəssisinin proqnozları öz təsdiqini tapdı.

Bununla da neft və qaz sahəsində möhtəşəm işlər görüldü və ölkənin bütçəsinə demək olar ki, milyardlarla dollar vəsait daxil oldu. Bu vəsait əsasında qeyri-neft sektoruna yatırımlar edildi. Bəli, bu yatırımlarda da Fransanın, Çinin, Koreyanın, Türkiyənin, Rusyanın, Macarıstanın, Almanyanın və eləcə də digər inkişaf etmiş ölkələrin şirkətləri iştirak edirdilər. Xüsusən də turizmin inkişafında çox böyük irəliləyişlərə nail oldular. Ulu Öndər Heydər Əliyevdən sonra prezident İlham Əliyev de Azərbaycanın dünya iqtisadiyyatına integrasiyası üçün çox möhtəşəm layihələrin gerçəkləşdirilməsinə təkan verdi. Təbii ki, bu və ya digər böyük layihələrin reallaşması ölkəmizin iqtisadiyyatını zənginləşdirir, ağır və yüngül sənayeni inkişaf etdirir, xalqın rifah halını yüksəldir.

İndi demək olar ki, bütün dünyanın gözü Azərbaycandadır, çünki Azərbaycan 2020-ci il 44 günlük ikinci Qarabağ savaşında və 2023-cü il sentyabrın 19 və 20-də antiterrör əməliyyatı zamanı öz ərazi bütönlüyünü tamamilə bərpa etdi. Təbii ki, inkişaf etmiş ölkələr də o məmələkətlərə yatırımlar edir ki, həmin ölkələrdə sabitlik və əmin-amanlıq var. Azərbaycan da dünyanın ən sabit və ən stabil dövlətidir.

EMİL FAİQOĞLU

zinin 20 faizinin işgal altında olması vəziyyəti daha da çətinləşdirirdi. Heç şübhəsiz, belə bir durumda Azərbaycana münasibət də yeterli deyildi. Ən azından ona görə ki, ölkədə dərəbeylik və özbaşınalıq hökm sürür, hakimiyyətde olan qüvvələr xalqın dediyi ilə razılaşdırır və öz bildiyi ki, mi hərəkət edirdi.

Bax, belə bir durumda mövcud hakimiyyətin razılığı və xalqın istəyi ilə Ulu Öndər

ABŞ, İngiltərə, Rusiya, İtaliya, Türkiyə, Macarıstan, Bolqarıstan, İsrail həqiqətən də gördü ki, Azərbaycanda çox yüksək bir sabitlik yaradılıb. Elə bu sabitliyə görə də həmin ölkələrin dünyaca məşhur şirkətləri Azərbaycan iqtisadiyyatına investisiya qoyular. İlk böyük addım "Əsrin müqaviləsi" olan neft kontrakti ilə başladı. Burda Böyük Britaniyanın BP şirkəti ilə ölkəmiz arasında möhkəm işlə-

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ
MEDİANIN İNKİŞAFI AGENTLİYİNİN MƏLİYYƏ YARDIMI İLƏ

Türkiyənin ən qədim yaşayış məskənlərindən biri olan Diyarbəkir, Məsopotamiya və Anadolunun keçid bölgələrində yerləşdiyi üçün çox geniş bir tarixə malikdir.

Diyarbəkir şəhəri müxtəlif dövrlərdə fərqli adlarla xatırlanır. E.e. 200 illərdə Assuriya hökməri Adadnirariye aid qılınc qınında şəhərin adı "Amid" və ya "Amidi" olaraq qeyd edilir. Roma və Bizans qaynaqlarında şəhərin adı "Amid, O'mid, Emīt, Amide" olaraq qeyd edilmişdir. XI əsrə bura gələn türkənlər şəhərin inşasında istifadə olunan qara rəngli daşlara görə şəhəri "Qara Amid" adlandırmışdır. Daha sonra bura gələn ərəb mənşəli Bəkr qəbiləsinə görə

Mahmut Çələbi və qızı Atike Hatun tərəfindən tikilmişdir.

Tamamilə qara bazalt daşından hazırlanmış Sülülü Xan adını həyətində mülalıcı məqsədile satılan zəlilərdən almışdır. İlk tikildiyi zaman üç mərtəbə və hər mərtəbədə 18 otaqqdan ibarət olan meyxana indi yalnız bir mərtəbədədir. Bu gün yeməkxana kimi fealiyyət göstərir.

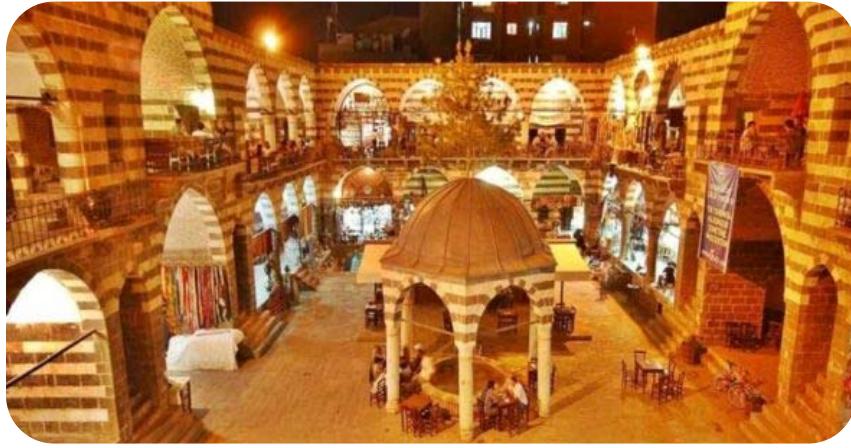
Məsudiyyə Mədrəsəsi: Anadoluda təhsil verilən ilk universitetdir. Diyarbəkir Ulu Məscidi ilə bitişik olan Məsudiyyə Mədrəsəsi 1198-ci ildən günümüze qədər gəlib çatan çox əhəmiyyətli bir tarixi dəyərdir. Artuklu əmiri Ebu Muazzaffer Sökmen dövründə tikildiyi gü-

Diyarbəkirde mütləq gəzmeli yerlər arasındadır.

Diyarbəkir min illik tarixində 30-dan çox sivilizasiyaya ev sahibliyi edir. Bununla belə, onların hər birində saysız-hesabsız mədəni və etnoqrafiq sərvətləri özündə cəmləşdirir.

Diyarbəkir Ulu Məscidi: Anadolunun ən qədim məscidi olan Diyarbakır Ulu Məscidi şəhərin mərkəzində yerləşir. Kilsə olaraq tikilmiş və Mar Toma adı verilmiş, 639-cu ildə müsəlmanlar şəhəri alıddan sonra məscide çevrilmişdir. 1091-ci ildə Selcuqlu hökmərə Melikşah tərəfindən əsaslı təmir edilən məscid bu gün Diyarbəkirde ən çox zi-yarətçi qəbul edən dini tikildir. Diyar-

Türkiyənin turizm cənnəti: Qartal simvolu, sivilizasiyaların beşiyi Diyarbəkir

uzun müddət Diyar-ü Bəkr olaraq adlanmışdır. 1867-ci ildə keçirilən inzibati islahat nəticəsində Diyarbəkir adıyla vilayete çevrilib. Bu gün bu qədim şəhərdə 1 milyon 800 min insan yaşayır. Tarixi qədim və zəngin olan bu şəhərin rəvayətlərə görə Makedoniyalı İsgendərin ən sevdiyi şəhərlərdən biri olub. Türkiye Cumhuriyyəti qurulduğundan sonra Mustafa Kamala Paşa Atatürk bir neçə dəfə Diyarbəkirə səfər edib. Onun bu şəhəre sevgisini görən diyarbekirliyər 1926-ci ildə Mustafa Kamal Paşa fəxri vətəndaşlıq verdi.

Bu gün öz qədimliyi və əzəməti ile göz oxşayan Diyarbəkirde çoxsaylı tarixi, mədəni və dini abidələr var. Bu yəzimizdə bu abidələri sizin diqqətinizə çatdıracaqıy.

Sözsüz ki, Diyarbəkirde ən möhtəşəm abidələrdən biri Diyarbəkir qalası və divarlarıdır.

Her şeydən əvvəl şəhərin qalası var. Büyük Çin səddindən sonra dönyanın ən uzun, ən möhkəm və ən geniş divarlarına sahib olan bu yerin 7000 illik tarixi var. YUNESKO-nun Ümumdünya İrs Siyahısına daxil edilən qala daxili və xarici qala olmaqla iki strukturdan ibarətdir. Dönyanın ən qədim və ən güclü tikililəri arasında yer alan Diyarbəkir qalası və divarları 30-dan çox sivilizasiyanın izlərini daşıyır.

On Gözülü Köprü: Diyarbakırın simvolik nöqtələrindən və çox əhəmiyyətli tarixi dəyərlərindən biri olan On Gözülü Köprü şəhərin Sur rayonunda yerləşir. Mərvanilər dövründə 1064-1065-ci illər arasında Kadi Ebū'l-Hesən Əbdülvahid tərəfindən inşa edilən köprü Memar Übeydin əsəridir. 172 metr uzunluğundakı köprüün, adından da göründüyü kimi, on açılışı, yəni gözələri var. On Gözülü Köprü Diyarbəkirde mütləq ziyyərət ediləcək yerlər siyahısındadır.

Sülükli Hanı: Şəhərin mərkəzi məhəllələrindən biri olan Surda yerləşən Sülükli Hanı 1683-cü ildə Hanilioğlu

man edilən mədrəsənin tamamlanma tarixi dəqiq bilinmir.

Yeddi Qardaş Tabyası: 1208-ci ildə Melik Salehin çəkdiyi plan əsasında Ar-tuqi hökməri Məlik Saleh üçün tikilən qalanın memarı İbrahimoglu Yəhyadır. Qala üzərində bəzək əşyaları olan abidəyə bənzeyir.

Üzərindəki ikibaşlı qartal simvolu ilə məşhurdur. Onu da qeyd edək ki, qalaların üzərində naxış kimi qoymuş qartal rəmzlərinin şəhəri şərdən qoruduğu-na dair inanc o dövrde geniş yayılmışdır.

Çayönü kurqan: Dünya sivilizasiya tarixinə işıq tutan ən qədim yaşayış məskənlərindən biri olan Çayönü kurqan şəhərin Ergani rayonunda yerləşir. Arxeoloji tədqiqatların hələ də davam etdiyi kurqanda ilk qazıntı işlərinə 1964-cü ildə başlanılıb. Eramızdan əvvəl 10200-cü ilə aid təbəqələri olan kurqan dünya tarixində çox mühüm yeri tutur.

Malabadi Körpüsü: Diyarbəkir deyildikdə ağıla ilk gələn yerlərdən biri olan Malabadi körpüsü şəhərin Silvan rayonunda yerləşir. 1147-ci ildə Timurtaş bin İlqazi bin Artuk tərəfindən inşa edilən və 12-ci əsr Selcuqlu monumen-tal memarlıq xüsusiyyətlərini ehtiva edən köprüün ən hündür nöqtəsi 40,8 metrdir.

Hesən Paşa Hanı: Dövrün Osmanlı valilərindən Vəzirzadə Hesən Paşa tərəfindən 1573-cü ildə inşa edilən və quucusu ilə eyni adda olan mehmanxana bu gün də istifadə edilməyə davam edir. Sur mahalında yerləşən mehmanxana Övlıya Çəlebinin səyahət qeydlərində də öz yerini təpib.

Dağ Kapı: Diyarbakır qalasının dördüncü qapısı Yeni Kapı, Mardin Kapı və Urfa Kapı ilə birləşdə qalanın ən məşhur qapısıdır. Harput Qapısı kimi tanınan Dağ Qapısı Roma İmperatoru II tərəfindən tikilmişdir. Konstantin tərəfindən tikilmişdir.

Sübhan

Azərbaycanda ilk: "Paxlava və Şirniyyat Festivalı"

Türkiyənin Paxlava və Şirniyyat İstehsalçıları Assosiasiyasının (BAKTAD) və Rəmziyəli paxlavanın təşkilatçılığı ilə keçirilən "13-cü Ənənəvi Qızıl Oxlova Paxlava Ustaları Müsabiqəsi və Şirniyyat Festivalı" bu il Azərbaycanın paytaxtı Bakıda keçiriləcək.

Adalet.az xəber verir ki, festivalda 10 000 dən çox paxlava hədiyyə olunacaq.

Festival çərçivəsində Türkiyə və Azərbaycan paxlava istehsalçıları arasında eməkdaşlığın inkişaf etdirilməsi, iki ölkənin paxlava və şirniyyatların xarici ölkələrdə birgə tanıtılması kimi məsələlər hədflənir.

BAKTAD 2001-ci ildə türk paxlavasını dünyaya tanıtmaq məqsədilə yaradılmışdır.

Rəmziyəli 2005-ci ildən premium məhsulları ilə paxlava və şirniyyat sektorunda fəaliyyət göstərir.

Festival 15 dekabr saat 12:00 Bakı İdman sarayında keçiriləcəkdir.

Aktrisa: "Oynadığım rolların ən qiymətlisi odur"

Uzun illər əvvəl "Yaprak dökümü" serialı ilə məşhurlaşan türk aktrisa Dəniz Çakır türk mediasına verdiyi açıqlama-sıyla gündəm olub.

Adalet.az bildirir ki, aktrisa həmin serialdan canlandırdığı "Fərhundə" obrazını illər keçəndən sonra sevdiyini etiraf edib:

"Oynadığım rollar içərisində "Fərhundə" çox sevdiyimi yeni hiss etdim. Düşünürəm ki, rollarımın qiymətlisi elə Fərhundədir. Həmin obraz mənə çox şeyi öyrətdi. İnsanlar Fərhundəni məndən çox tanımağa başladı. Evlilikle bağlı, qadın olmağın məsuliyəti ilə bağlı o obrazdan öyrəndiyim çox şeylər var. Təkcə obrazdan deyil, həm də "Yaprak dökümü" komandasından çox şey öyrəndim. Tam olaraq 5 il bir yerde çalışıdım. Doğma-larından çox onları gördüm, onlarla yaşayırdım. Bu serialın həyatımda çox böyük təsiri oldu".

Sərxan Kərəmoğlu: "Rəqsanə ilə düşmənciliyim yoxdur"

Sərxan Kərəmoğlu küsüldü əldən qeydiyi həmkarları-nın adını açıqlayıb.

Adalet.az bildirir ki, o, uzun illər dostluq etdiyi Rəqsanə İsmayılova ilə ilə hələ də küsüldü olduğunu söyləyib:

"Rəqsanə ilə danışmırıq. Ancaq qeyd edim ki, menim qətiyyən düşmənciliyim de yoxdur. İnsanlar var ki, küsüldü əldən qısa qarşı üzərndə kin bəsləyib, o küsüldüyü düşmənciliyə çevirir. Rəqsanə də mənim ki-midir. Ne var dilindədir. Dedi, hırsı elə ordaca yox olub gedir. Rəqsanə ilə 2-3 il əvvəl kimi aramızda narazılıq olmayıb. Sadəcə onun etrafındakılar mənim sözlerimi sacavdlı şəkildə düşünüb, ona çatdırmadılar deyə, mənim fikirlerim qalmaqla sabəb oldu. Ancaq mən həmişə qeyd etmişəm ki, Aysunun ilk evliliyi səhv bir evlilik idi. Hansı ki, bunu zəmanla özləri sübut etdi ki, doğrudan da bu evlilik səhvdir. Ancaq mənim bu haqda sözlərimi Rəqsanə təessüf ki, səhv anlıdı".

Əntiqə KƏRİMZADƏ

Binəqədi qəsəbə bələdiyyəsi tərəfindən Əliyev Vüqar Fehruz oğlunun adına verilmiş torpaq sənədi itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Təsisçi və baş məsləhətçi:
Aqil ABBAS

Baş redaktor:
İradə TUNCAY

Qəzet "Ədalət" qəzetinin bilgisayar mərkəzində yığılıb sehfələnmiş və "Son dakika" MMC Naşriyyatında ofset üsulu ilə çap edilmişdir.

Müelliflərin mövqeyi ilə redaksiyanın mövqeyi üst-üstə düşməyə bilər.

KAPITAL Bankın 1 sayılı Nəsimi rayon filialı.

kod: 200112 h\n
Müxbir hesab: 0137010001994
S.W.I.F.T. Bik: AIBAZ 2xhesab N:
3807001941100451111 VOEN: 1300456161
İndeks:0107 Qeydiyyat nömrəsi 100

Ünvan: Bakı AZ 1073, Matbuat prospekti, 529-cu mahalla,
"AZƏRBAYCAN" nəşriyyatı, 6-ci mərtəbə.
Telefon: 538-05-50, 538-51-31, 534-55-98 Faks: 539-80-26

adaletqezeti@rambler.ru
adaletqezeti@mail.ru, adaletqezeti@box.az

Tiraj: 1500

Sifariş: 209

Çapa imzalanmışdır:
12.12.2024

16 ƏDALƏT •

13 dekabr 2024-cü il